Alsaker Fjordbruk-konsernet sine varsemdvurderingar

Bakgrunn

Alsaker Fjordbruk AS med dotterselskap følgjer lov om openheit og arbeid med grunnleggjande menneske-rettar og anstendige arbeidsforhold (openheitslova), som pålegg større verksemder å gjennomføra varsemd-vurderingar for å unngå negative konsekvensar for menneskerettar og anstendige arbeidsforhold i eiga verksemd og i leverandørkjeda for verksemda.

Varsemdstandarden i openheitslova byggjer på FNs retningsgivande prinsipp for ansvarleg næringsliv og menneskerettar (UN Guiding Principles – UNGP) og Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) sin rettleiar for varsemdvurderingar for ansvarleg næringsliv. For å oppfylla lova og desse internasjonale standardane, må verksemdene gjennomføra ein prosess for varsemdvurderingane som inneber å:

a. forankra ansvarskjensle i retningslinjene for verksemda.

b. kartleggja og vurdera faktiske og potensielle negative konsekvensar for grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold som verksemda anten har forårsaka eller bidrege til, eller som er direkte knytt til forretningsverksemda for verksemda, produkt eller tenester gjennom leverandørkjeder eller forretnings-partnarar.

c. setja i verk eigna tiltak for å stansa, førebyggja eller avgrensa negative konsekvensar basert på prioriteringane og vurderingane for verksemda.

d. følgja med på gjennomføring og resultat av tiltak.

e. kommunisera med ramma interessentar og rettshavarar om korleis negative konsekvensar er handtert.

f. sørgja for eller samarbeida om oppretting og erstatning der dette er påkravd.

Openheitslova spesifiserer at varsemdvurderingane skal utførast regelmessig og stå i forhold til storleiken på verksemda, arten for verksemda, konteksten verksemda finn stad innanfor, og alvorsgrada av og sannsynet for negative konsekvensar for grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold. (Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) - Lovdata).

I tråd med formålet om å fremja større openheit om risiko for menneskerettar og anstendige arbeidsforhold, påleggjast omfatta verksemder å offentleggjera ei orientering om varsemdvurderingane. Denne skal minst innehalda:

a. ei generell skildring av organiseringa av verksemda, driftsområde, retningslinjer og rutinar for å handtera faktiske og potensielle negative konsekvensar for grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold.

b. opplysningar om faktiske negative konsekvensar og vesentleg risiko for negative konsekvensar som verksemda har avdekt gjennom varsemdvurderingane sine.

c. opplysningar om tiltak som verksemda har sett i verk eller planlegg å setja i verk for å stansa faktiske negative konsekvensar eller avgrensa vesentleg risiko for negative konsekvensar, og resultatet eller forventa resultat av desse tiltaka.

Dette dokumentet er utarbeidd for å oppfylla konsernet sine plikter til å gjera greie for varsemdvurderingane. Dokumentet vil oppdaterast og offentleggjerast årleg innan 30. juni. Det vil òg oppdaterast ved vesentlege endringar i risikovurderingane for verksemda. Dokumentet dekker perioden frå 1. januar til 31. desember 2023.

Vår tilnærming til grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold

Generelt om verksemda:

Me er eitt av dei leiande oppdrettskonserna i Noreg når det gjeld produksjon av laks. Fokuset vårt er å gjera det me er best på! Dette betyr at me konsentrerer oss om produksjon av laks; Frå innlegg av rogn, til settefisk og vidare til matfisk og slakteri. Sluttproduktet vårt er sløyd, fersk laks i kassar for den internasjonale marknaden. I konsernet har me ein kapasitet på omlag 42 millionar settefisk og ein matfiskproduksjon på om lag 37.000 tonn, med utgangspunkt i 24 konsesjonar.

Organiseringa av verksemda:

Alsaker Fjordbruk AS har fire settefiskanlegg, fire matfiskselskap, slakteri, reinsefiskanlegg, baseselskap, servicebåtselskap og brønnbåtreiarlag. Alsaker Fjordbruk AS er eigd av Alsaker AS og er ein del av konsernet Meidell AS.

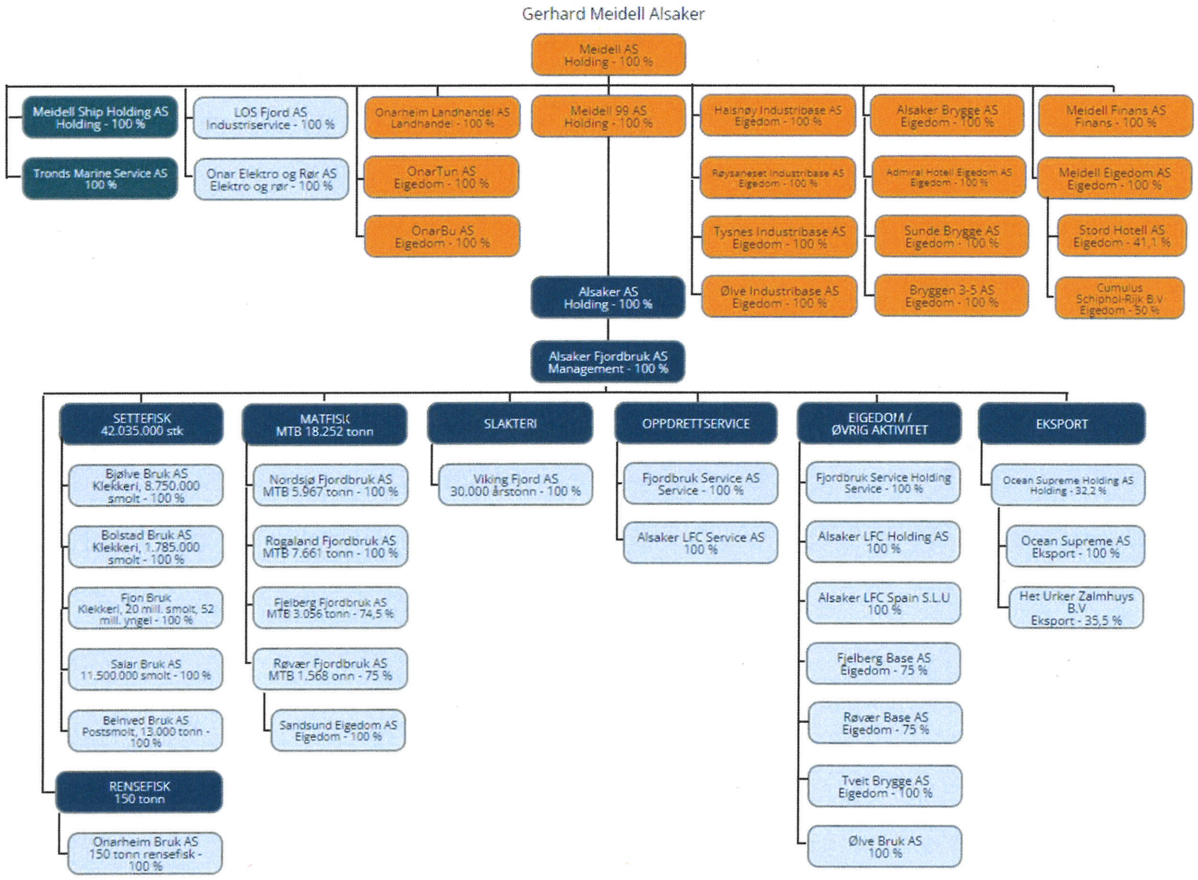

Driftsområde:

Aktiviteten i Alsaker Fjordbruk går føre seg i 14 kommunar frå det sørlegaste anlegget i Sandnes kommune til det nordlegaste i Alver kommune. Administrasjon og hovudkontor ligg på Onarheim i Tysnes kommune.

Likestilling:

I Alsaker Fjordbruk konsern er det 229 fast tilsette, av dei 46 kvinner. Det er til 12 lærlingar i konsernet.

Konsernet si administrative leiing er sett saman av tre menn. Løna til kvar enkelt tilsett blir fastsett etter ei vurdering av kompetanse, dugleik, arbeidsinnsats og stillinga sitt ansvars- og arbeidsområde, både for kvinner og menn. Begge kjønn stiller likt ved tilsetjing og når det gjeld høve til vidareutdanning og avansement. Styret har i 2023 vore sett saman av fire medlemmer (menn).

Det er tilrettelagt for at både menn og kvinner kan fylla alle posisjonane i produksjonen, og me har fleire dyktige lokalitetsansvarlege som er kvinner. Me har som mål at diskriminering ikkje skal finna stad. Me har i dag eit mangfald i arbeidsstokken, både med omsyn til alder, kjønn og etnisitet. Arbeidsmiljøet i selskapet blir vurdert som godt, og det er ikkje motteke tilbakemeldingar om at nokon opplever personalpolitikken til selskapet som kjønnsdiskriminerande.

Retningslinene og rutinane våre for å handtera risiko knytt til menneskerettar og anstendige arbeidsforhold

Ansvarleg drift og det å bidra positivt til samfunnet me er ein del av, er kjerneverdiar for oss. Verksemda vår skal vera i tråd med internasjonale menneskerettsstandardar og standardar for anstendige arbeidsforhold. Verksemda vår følgjer FNs retningsgivande prinsipp for ansvarleg næringsliv og menneskerettar og OECDs retningslinjer for ansvarleg næringsliv.

Vår overordna tilnærming for å oppfylla forpliktinga vår til å respektera grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold blir styrt gjennom våre etiske retningsliner som omfattar menneskerettar og anstendige arbeidsforhold både i vår eiga verksemd og i leverandørkjeda vår.

Me følgjer norsk lovverk for helse, miljø og tryggleik på arbeidsplassen og for likestilling og fråvær av diskriminering.

Me forventar det same av leverandørane og forretningspartnarane våre som me krev av oss sjølv – at alle tilsette og andre som blir ramma av verksemda blir behandla med respekt og verdigheit.

Me forventar at leverandørane og forretningspartnarane våre sjølv opptrer med seriøsitet og varsemd for å unngå skadar og negative konsekvensar for menneske.

Alle leverandørane våre skal leva opp til internasjonale menneskerettsstandardar og ILO sine kjernekonvensjonar for anstendige arbeidsforhold. Denne forventninga kommuniserer me gjennom vår leverandørerklæring.

I tråd med openheitslova, gjennomfører me varsemdvurderingar for eiga verksemd og leverandørkjede, gjer greie for varsemdvurderingane årleg offentleg og svarer på informasjonsførespurnader om korleis me jobbar for å sikra respekt for menneskerettar og anstendige arbeidsforhold i samband med produksjonen av produkta våre.

Negative konsekvensar og vesentleg risiko avdekte gjennom varsemdvurderingane våre – og tiltaka våre for å avgrensa risiko

Alsaker Fjordbruk gjennomfører jamlege risikovurderingar knytt til negative konsekvensar og risiko for menneske knytt til verksemda vår. Siste år har me ikkje avdekt faktiske negative konsekvensar. I samband med varsemdprosessen vår har me vurdert risiko for både eiga verksemd og leverandørkjeda vår:

Vesentlege risikoområde i vår eiga verksemd og tiltak for å avgrensa risiko

Den mest framståande risikoen for negative påverknader på livet til individ, tryggleik, helse, trivsel og verdigheit i verksemda vår er potensielle skadar som kan ramma tilsette i samband med arbeid.

Risikovurderinga vår knytt til HMS har avdekt at dei mest kritiske potensielle konsekvensar er fall- og klemskadar, samt eksponering for kjemikalie/gass. Me jobbar systematisk i samarbeid med tilsette, verneombod og ekstern ekspertise for å hindra at slike skadar skal oppstå, gjennom rutinane våre for HMS. Desse er nærare beskrive i internkontrollsystemet vårt. Alle avvik blir følgt opp. Me har årleg revisjon av at internkontrollsystem følgjer krava til styresmaktene, og me rapporterer årleg om HMS-status.

Vesentlege risikoområde i leverandørkjeda

Konsernet har over 1700 leverandørar med smått og stort, der hovudtyngda ligg i Noreg, Sverige og Danmark, samt europeiske land som Frankrike, Nederland og Italia.

Me har gjennomgått alle leverandørane våre av ein storleik som er vesentleg inn mot produksjonen vår, og vurdert risikoen for brot i leverandørkjeda vår. Generelt vurderer me risikoen for brot til å vera låg. Me kjenner leverandørane våre godt gjennom etablerte partnarskap over ein lang periode.

Risikokartlegginga har ikkje utløyst behov for å innhenta ytterlegare dokumentasjon frå enkeltleverandørar. Me har regelmessig dialog med leverandørane våre og kommuniserer tydeleg forventningane våre knytt til HMS, anstendige lønnsforhold, fagforeiningsfridom og arbeid mot alle former for diskriminering, også med omsyn til likestilling mellom kjønna. Me vurderer risikoen for moderne slaveri i leverandørkjeda vår som låg, men har fokus på problemstillinga og vil setja inn tiltak dersom situasjonen endrar seg.

Alsaker Fjordbruk-selskapa har tre hovudleverandørar av fôr til oppdrettslaksen. Dette er EWOS AS, Skretting AS og Biomar AS. Alle tre selskapa er store, seriøse aktørar som sjølv har forplikta seg til grunnleggjande menneskerettsstandardar og anstendige arbeidsforhold. Dei er omfatta av sertifiseringsordninga Global GAP som også omfattar sosial ansvarlegheit. Meir informasjon om dette arbeidet finn du i deira «Code of Conduct».

Fôrprodusentane har stort fokus på å redusera risiko langs heile verdikjeda gjennom eigne forpliktingar, sertifiseringar, forventningar og krav til leverandørar – og sine eigne varsemdsvurderingar. Selskapa jobbar aktivt med problemstillingar knytt til menneskerettar, miljømessige standardar, råvareopphav, antikorrupsjon, slaveri og tredjepartsrisiko. Fôret me nyttar i alle delar av vår verdikjede er ProTerra-sertifisert og garantert avskogingsfritt. Meir enn 50 % av innhaldet er basert på biprodukt, og elles basert på råvarer godkjent av MarinTrust. Risikoen for brot knytt til menneskerettar og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeda for produkta våre per i dag vurdert til å vera låg.

Code of Conduct:

Cargill: guiding-principles-no.pdf (cargill.com)

Skretting: Skretting - bærekraftsrapportering - Skretting

Biomar: Sustainability Report (biomar.com)

Tiltak for å avgrensa risiko i leverandørkjeda

Gjennom dei etiske retningslinjene våre for leverandørar, kommuniserer me tydeleg forventninga om at leverandørane våre følgjer UNGP, OECDs retningslinjer for ansvarleg næringsliv og ILOs kjernekonvensjonar for anstendige arbeidsforhold. Leverandørane våre skal krevja det same av leverandørane sine. Dersom det blir oppdaga brot på menneskerettar og grunnleggjande standardar for anstendig arbeid hos ein leverandør eller underleverandørar, eller vesentleg risiko for slike brot, skal me informerast omgåande. Dette kravet er

inkludert i kontraktane våre med leverandørar. Dersom det blir avdekt potensielle eller faktiske brot i leverandørkjeda, følgjer me opp gjennom dialog med den aktuelle leverandøren og aktuelle interessentar, som fagforeining. Brot som ikkje blir adressert innan rimeleg tid, kan føra til at kontrakt blir suspendert eller blir terminert. Samtidig støttar me opp om arbeidet for auka openheit og bekjemping av menneskerettsbrot i globale leverandørkjeder, der samarbeid mellom bransjeorganisasjonar, styresmakter og sivilsamfunn speler ei nøkkelrolle.

Implementering

Alsaker Fjordbruk implementerer forpliktinga vår til grunnleggjande menneskerettar i tråd med «varsemdhjulet» for ansvarleg næringsliv, tilrådd av OECD og som peika på i openheitslova. Dette inneber at:

• Øvste ansvar ligg hos selskapsleiinga og styre.
• Forpliktingane og tilhøyrande policy blir forankra i styringssystema og rutinane til selskapet.
• Alle tilsette blir gjort merksam på forpliktingane våre og rolla si i å bidra til gjennomføring.
• Vi gjennomfører varsemdvurderingar for leverandørkjeda vår og krev det same frå leverandørane våre.
• Vi etablerer rutinar for regelmessige varsemdvurderingar og rapportering i tråd med openheitslova
• Vi følgjer opp informasjon om negative konsekvensar og vesentleg risiko for tilsette og andre ramma av verksemda vår.
• Etterlevinga av vår policy for grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold blir gjennomgått årleg.

Resultatet av varsemdvurderingane

Alsaker Fjordbruk har ikkje avdekka brot på menneskerettar eller anstendige arbeidsforhold i 2023. Verksemda har heller ikkje avdekka vesentleg risiko for brot/negative konsekvensar. Gjennom stadig kontakt med våre største leverandørar kan me konstatere at dei har gode rutinar og kan dokumentera at dei følgjer lover og reglar.

Oppretting og erstatning

Verksemda har ikkje avdekka tilfelle siste år som krev oppretting eller erstatning.

Kontakt

For spørsmål om dette dokumentet og tilnærminga vår til grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold, kontakt selskapet på E-post: openheitslova@fjordbruk.no

Onarheim 21.06.2024

Helge M. Nesse Styreleiar	Gerhard Meidell Alsaker Adm.dir. og nestleiar i styret	Even Søfteland Styremedlem	Arthur Duus Styremedlem